

ikus
pegi

Immigrazioaren
Euskal Behatokia
Observatorio Vasco
de Inmigración

eman la 2014 2020
Universidad
del País Vasco

Euskal Herriko
Unibertsitatea

EUSKO JAURLARITZA
GOBIERNO VASCO
BERDINTASUN, JUSTIZIA
ETA GIZARTE POLITIKETAKO SALA
DEPARTAMENTO DE IGUALDAD,
JUSTICIA Y POLÍTICAS SOCIALES

■ EMAITZEN LABURPENA

BAROMETROA

Jatorri atzerritarra duten biztanleen inguruko pertzepzioak eta jarrerak

2022

Fitxa teknikoa

- Landa-azterketaren data: 2022ko martxo.
- Egindako inkestak: 600 (Konfiantza-maila = % 95, $Z = 1,96$ eta errorea = % +/- 4).
- Etxez etxeko inkesta pertsonala 18 urtetik gorakoei.
- “Esleipen proportzional” bidez estratifikatutako laginketa, habitat-tamainaren, adinaren eta sexuaren araberako kuotekin.
- Etxeen hautaketa: ausazko ibilbideen sistema.
- 39 laginketa-puntu 25 udalerritan (4 Araban, 9 Gipuzkoan eta 12 Bizkaian).

1

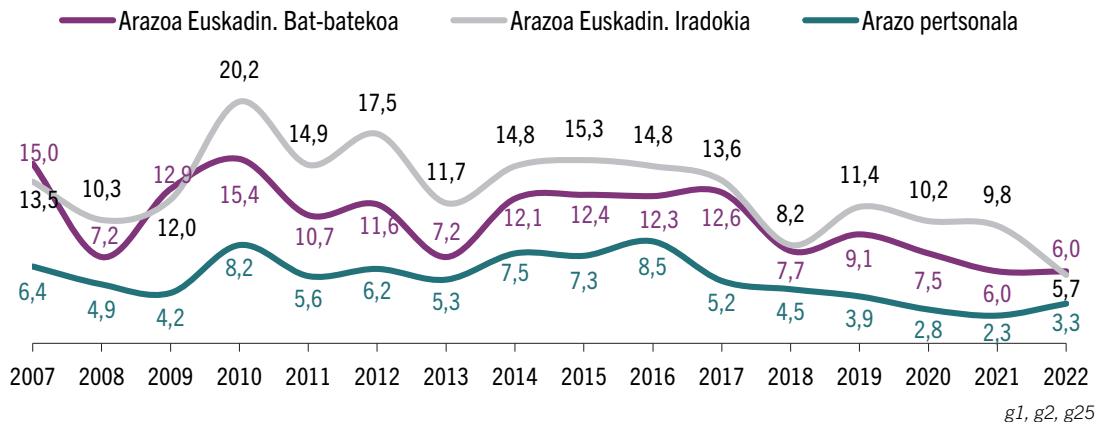
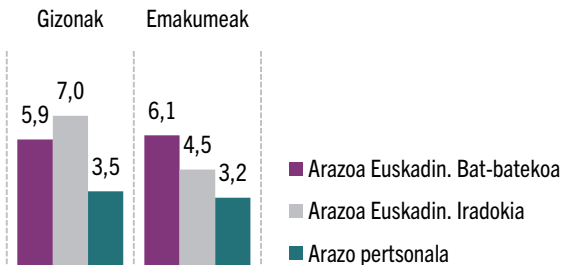
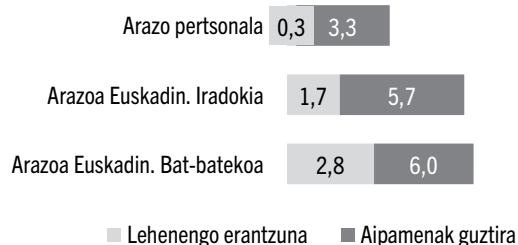

Jatorri atzerritarra duten pertsonen etorrera

- a. Jatorri atzerritarreko pertsonen presentzia arazotzat hautematea
- b. Jatorri atzerritarreko pertsonen bolumena nola hautematen den

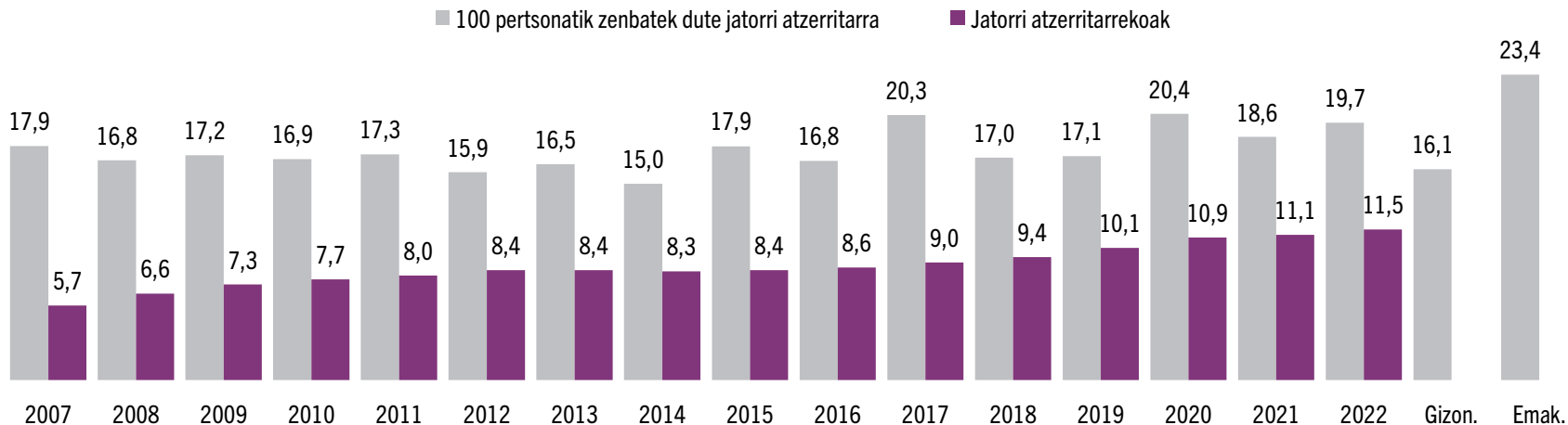
Bilakaera: Immigrazioa Euskadiko arazotzat hautematea (bat-bateko erantzuna, erantzun iradokia eta arazo pertsonala, %), 2007-2022

2022

Azken urtean, immigrazioa arazo iradokitzen hautematea dezente jaitsi da (- 4,1 puntu), eta mantendu egin da bat-bateko arazotzat hautematea. Beraz, badirudi mantendu egin dela 2008-2014ko krisi ekonomikoa amaitu zenetik dagoen joera, hau da, immigrazioa EAEko arazo garrantzitsutzat ez hartzea.

Generoaren arabera, ikuspuntu estatistikotik ez dago diferentziarik, eta gizonen eta emakumeen artean ez dago alderik immigrazioa arazotzat hartzeko orduan.

Euskadin erroldatutako atzerriko biztanleen ustezko kopurua eta kopuru errealak (%), 2007-2022

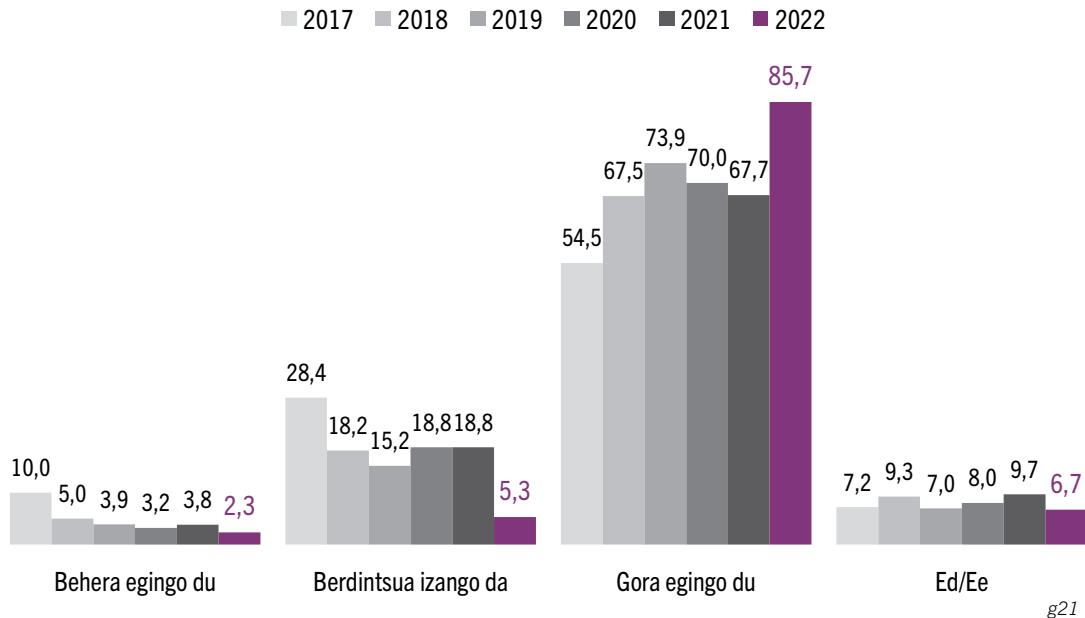
g4

2022ko Barometroaren emaitzek erakusten dute euskal gizarteak neurritz kanpo hautematen duela EAEn bizi diren atzerritar jatorriko pertsonen bolumena. Hautemate horrek ia bikoiztu egiten du estatistika ofizialetan erroldatutako eta erregistratutako jatorri atzerritarreko pertsonen zifra.

2021 eta 2022 artean, Euskadin erroldatutako atzerritar jatorriko biztanleria % 11,5eraino hazi da, baina euskal herritarren pertzepzioa % 19,7koa da.

Generoaren arabera, azken urte honetan, atzerritar jatorriko biztanle gehiago daudela uste dute emakumeek (% 23,4) gizonek baino (% 16,1).

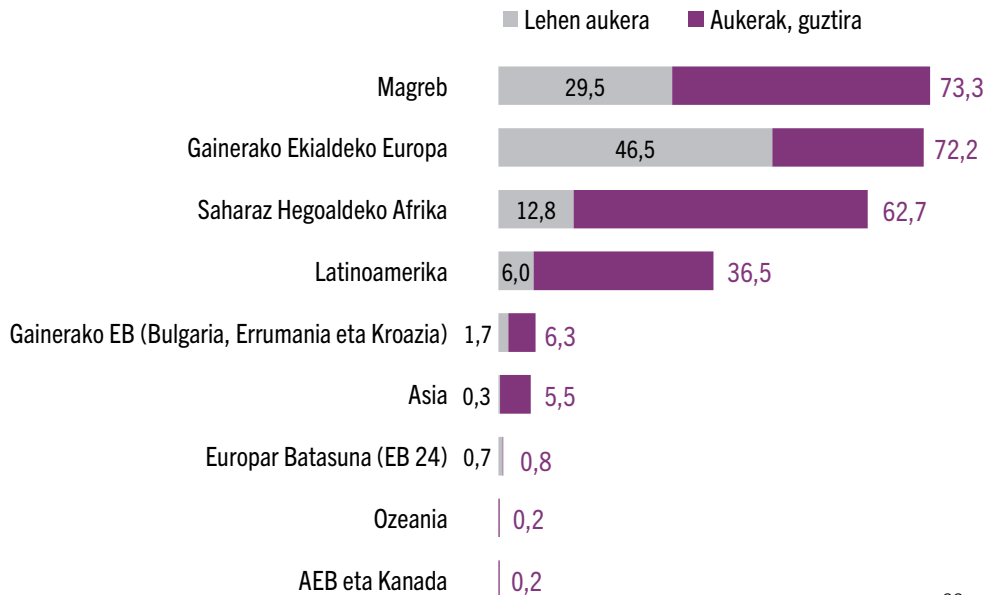
Hurrengo bost urteetako egoerari begira, immigrazioak EAEn, zure ustez..? (%), 2017-2022

Hurrengo bost urteetan Euskadin immigrazioa hazi egingo da hamar pertsonatik zortziren ustez (% 85,7), eta ehuneko hori dezente igo da azken urtean (+ 18,0 puntu). Horrekin batera, jaitsi egin da kopuru hori berdin mantenduko dela uste dutenen ehunekoa (- 13,5 puntu), bai eta kopuru hori jaitsi egingo dela uste dutenen ehunekoa ere (- 1,5 puntu).

Datu horiek erakusten dutenez, euskal gizartea gero eta ohituago dago jatorri atzerritarra duten biztanleak ugaritzearekin. Ukrainako krisiaren ondorioz atzerritar jatorriko biztanleak Euskadira etortzen jarraituko dutela uste dutenen ehunekoa kontuan hartuz, are gehiago.

Demagun, etorkizunean ere etorkinek EAera etortzen jarraitzen dutela. Zure ustez, nongoa izango da etorkin multzo handiena? Eta bigarren etorkin multzo handiena? Eta hirugarrena? (%)

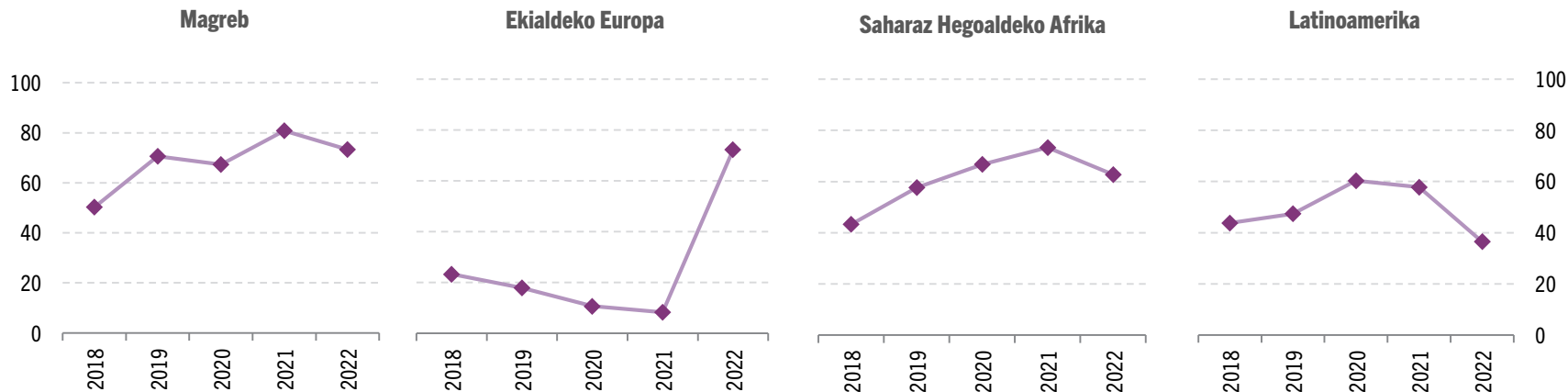
g22

Euskadira datozen etorkinak ugartuz joanez gero nongoak izango diren galdeturik, gehienek magrebtarrak aipatzen dituzte (% 73,3). Bigarrenik Ekialdeko Europako biztanleak agertzen dira, eta pertzepzio hori nabarmen handitu da azken urtean (+ 62,8 puntu) Errusiak Ukraina inbaditu ondoren.

Dena dela, etorri diren ukrainarrak salbuetsiz, euskal gizartearen pertzepzioa ez dator bat datu objektiboekin; izan ere, datu horien arabera, azken urteotan EAera etortzen ari diren atzerritar jatorriko biztanle gehienak latinoamerikarrak dira.

Oso gutxik uste dute jendea etorriko denik Estatu Batuetatik eta Kanadatik (% 0,2), Ozeanitik (% 0,2) edo Europar Batasuneko 24etatik (% 0,8).

Euskal herritarren ustez gehien etorriko direnen jatorri nagusien eboluzioa (erantzunak guztira, %)

g22

Datu horien eboluzioari begira, euskal herritarren ustez atzerritik gehien etorriko diren jatorriak zerikusi zuzena du testuinguru soziopolitikoarekin eta nazioartearekin.

Hala, galdetzen hasi ginenetik, euskaldunen ustez migratzaileen jatorri nagusiak Magreb, Saharaz hegoaldeko Afrika eta Latinoamerika izan dira, baina Ekialdeko Europak azken urtean izan duen gorakadak lotura zuzena du, zalantzarik gabe, Ukrainako krisiarekin.

2

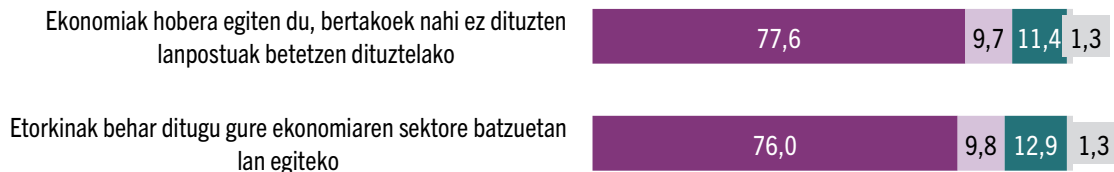
Gizarte hartzailean hautemandako ondorioak

- a. Ekonomian
- b. Hizkuntza- eta identitate-gaietan
- c. Ongizatean

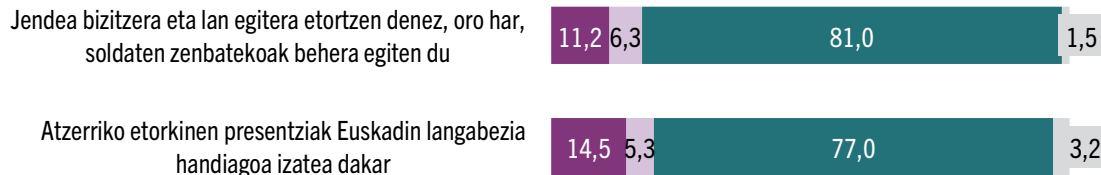
A) EKONOMIAN

■ Ados ■ Ez ados, ez kontra ■ Kontra ■ Ed/Ee

Ondorio positiboak (%)

Ondorio negatiboak (%)

g6a, g6c, g6e, g19j

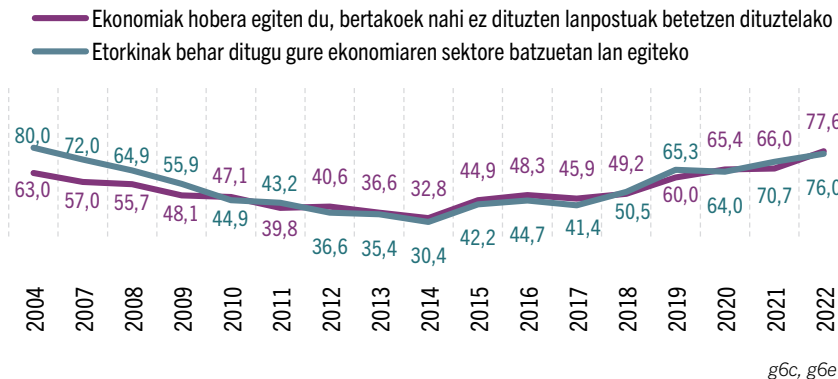
Atzerritar jatorriko pertsonak etortzearen onura ekonomikoa eta lan-funtzionaltasuna hautematen duten euskal herritarren ehunekoa handitu egin da 2021etik hona.

Ondorio negatiboek dagokienez, immigrazioaren ondorioz soldatak jaisten direla uste ez dutenen ehunekoa hazi egin da (+ 7,5 puntu), bai eta immigrazioak langabeziari eragiten diola uste ez dutenen ehunekoa ere (+ 18,3 puntu).

Esan liteke, beraz, euskal herritarrek ez dituztela etorkinak “erantzule” egiten langabeziagatik, enplegua jaisteagatik edo soldatak apaltzeagatik; alderantziz, gero eta gehiago ohartzen dira gure ekonomiari egiten dioten ekarpen positiboak.

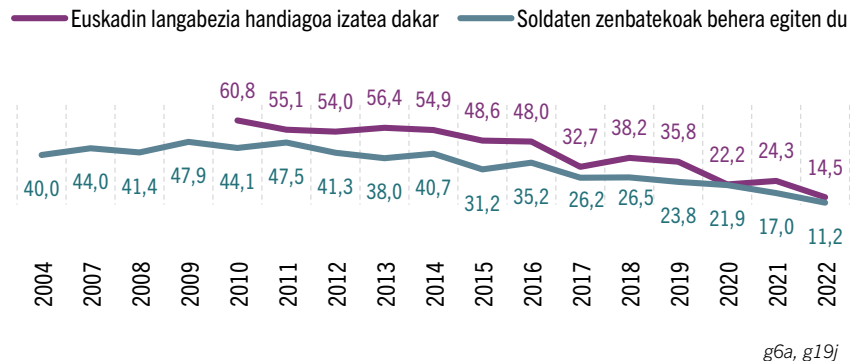
A) EKONOMIAN

Ondorio positiboak (%)

Etorkinen helduerak ekonomiarengan izan ditzakeen eragin positiboaren bilakaera negatiboa izan zen 2004 eta 2014 artean. Hala ere, urte horretatik aurrera, Euskadiko biztanleriak immigrazioaren eta ekonomiarengan dituen eraginaren ikuspegi positiboa berreskuratu zuen, eta aitortu zuten immigrazioari esker ekonomiak hobeto funtzionatzen duela, etorkinek bertakoek bete nahi ez dituzten lanpostuak betetzen dituztelako. Horrez gain, aitortzen dute etorkinak behar ditugula gure ekonomiaren sektore batzuetan lan egiteko. Are gehiago, euskal

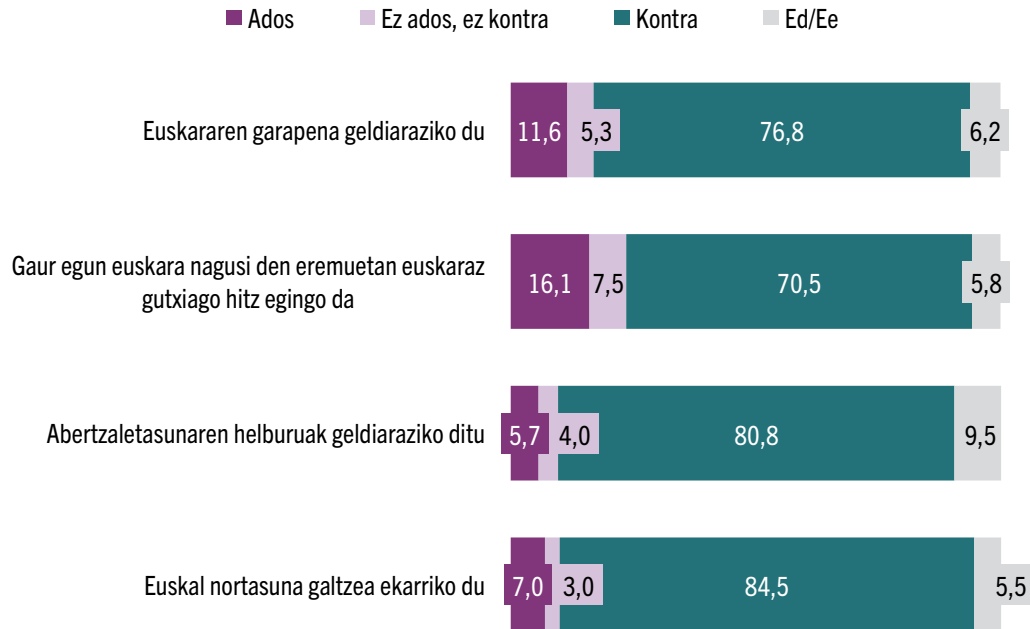
Ondorio negatiboak (%)

herritarren kezka nagusiak enpleguarekin lotuta dauden arren, migrazioaren eragin positiboa aipatzen da.

Immigranteak etortzearen ondorio negatiboei (hala nola, langabezia igotzea edo soldatak jaistea) eta haien bilakaerari dagokienez, esan daiteke gero eta gutxiago direla binomio negatibo hori onartzen dutenak, bereziki 2013-14tik aurrera.

B) HIZKUNTZA- ETA IDENTITATE-GAIETAN

g23

EAEEn, immigrazioaren fenomenoari buruzko eztabaida soziala ez da erlazionatzen identitateei eta euskararen erabilerari buruzko eztabaida politikoarekin. Bereizketa horri esker, ez dira immigrazioaren eta identitatearen arteko loturaren garrantzi sozialeko pertzepzio negatiboak sortzen herritarrengan.

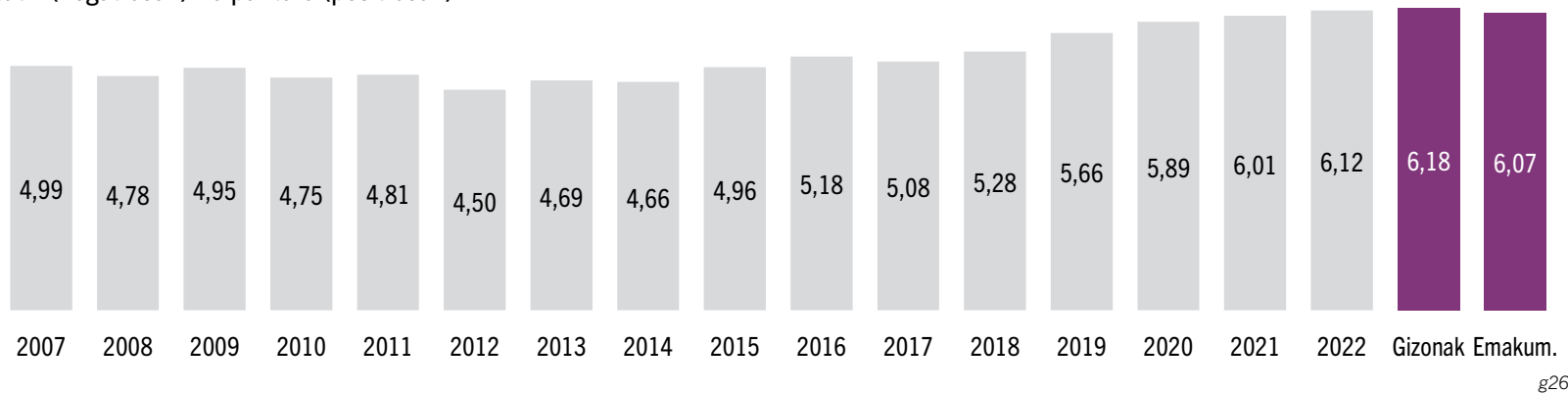
Euskal herritarren gehiengo handi batek (% 84,5) ez du uste atzerritar jatorriko biztanleria etortzeak euskal identitatea galtzen laguntzen duenik, eta % 80,8k ere ez du uste euskal abertzaletasunaren helburuak geldiaraziko dituenik.

Hizkuntzari dagokionez, % 76,8k ez du uste immigrazioak euskararen garapena oztopa dezakeenik, eta % 70,5ek ez du uste eragina izan dezakeenik euskararen erabilera murriztean eta garatzean euskara nagusi den zonaldeetan.

C) ONGIZATEAN

Immigrazioak euskal gizartean dituen ondorio positibo edo negatiboan pertzepzioa

0 puntutik (negatiboak) 10 puntura (positiboak)

Etorkinek euskal gizartean duten ekarpen orokorrari buruzko ikuspegia apur bat baikorragoa da. Horrela, badirudi azken urteotan gero eta normalago ari garela onartzen atzerritarren immigrazioa, beldur gutxiagoz eta konfiantza handiagoz.

Izan ere, 2015az geroztik, eta adierazle makroekonomikoen hobekuntzarekin bat, joera gorakorra hauteman da, eta 2014tik aurrera ia puntu eta erdian hobetu da hautemate globala. Gainera, pertsona gehiagok uste dute eragin positiboak negatiboak baino gehiago direla.

Horri dagokionez, azken bi urteotako pandemia-giroak ez du eragin kaltegarririk izan euskal herritarren pertzepzioan. Aitzitik, balorazioa hobetu egin da azken urteotan.

Generoaren arabera, hemen ere ez da ageri estatistikaren ikuspuntutik esanguratsua den desberdintasunik gizonen eta emakumeen artean.

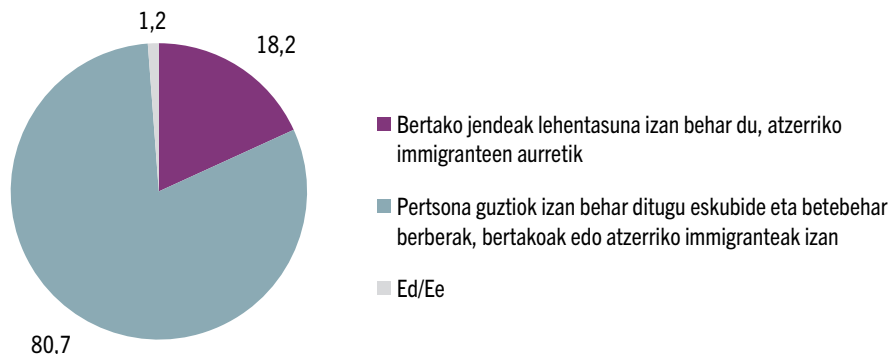
3

Eskubide eta zerbitzuak

Lehentasuna eskubideei heltzerakoan (%)

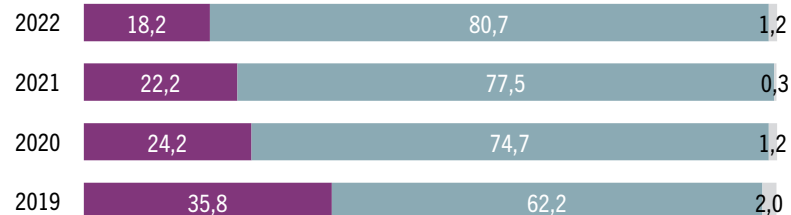
2022

Gizonak
82,9

Emakumeak
78,6

g17

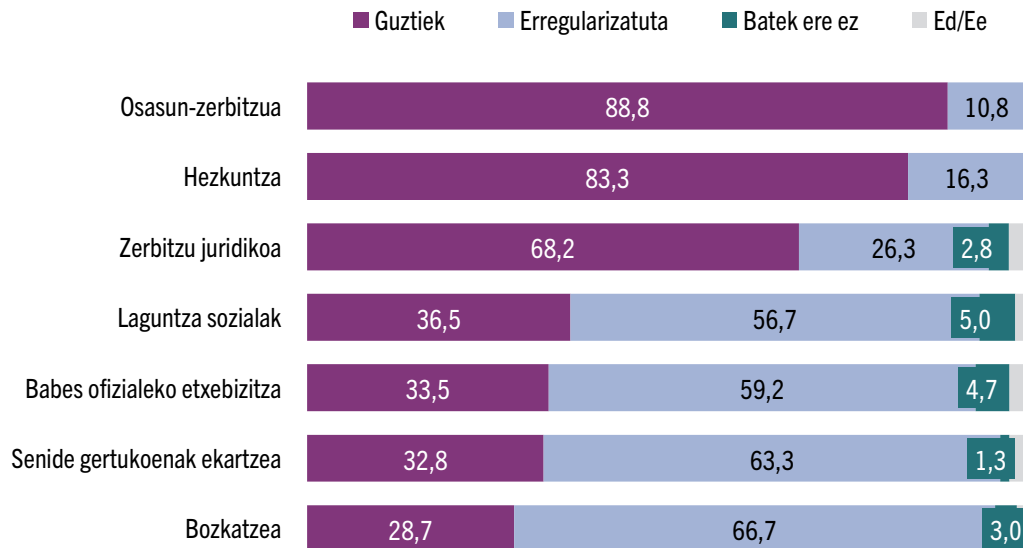

Hamar pertsonatik zortziren ustez (% 80,7) pertsona guztiek, edozein jatorri dutela ere, eskubide eta betebeharrak eduki behar dituzte, hala nola osasun-arreta, gizarte-laguntzak edo babes ofizialeko etxebizitzak eskuratzea. Berez, hala pentsatzen duten pertsonen kopurua haziz joan da azken urteotan.

Bestalde, % 18,2ren ustez, eskubide horiek eskuratzeko orduan lehentasuna izan behar du bertako jendeak, atzerriko immigranteen aurretik.

Generoaren arabera, estatistikaren ikuspuntutik ez dago desberdintasun esanguratsurik, eta eskubideak eskuratzeko aukera baloratzeko orduan ez dago desberdintasunik gizonen eta emakumeen artean.

Eskubideei heltzea eta egoera administratiboa (%)

g15

Atzerritar jatorriko pertsonak zenbait eskubide eta zerbitzu eskuratzearekin lotuta, bertako biztanleriaren iritzia desberdina da eskubide- edo zerbitzu-motaren arabera.

Euskadiko biztanle gehienek eskubide unibertsaltzat jotzen dituzte osasuna (% 88,8) eta hezkuntza (% 83,3), eta, neurri txikiagoan, laguntza juridikoa (% 68,2). Ondorioz, eskubide horietarako sarbideak irekia izan beharko luke etorkin guztientzat, euren egoera erregularra den ala ez kontuan hartu gabe.

Hala ere, beste eskubide batzuez mintzatzen garenean (laguntza sozialak, BOE, berriz elkarteak edo bozkatzeko eskubidea), Euskadiko biztanle gehienak horiek murriztearen alde daude, uste baitute soilik administrazio-egoera erregularrean daudenek erabili ditzaketela.

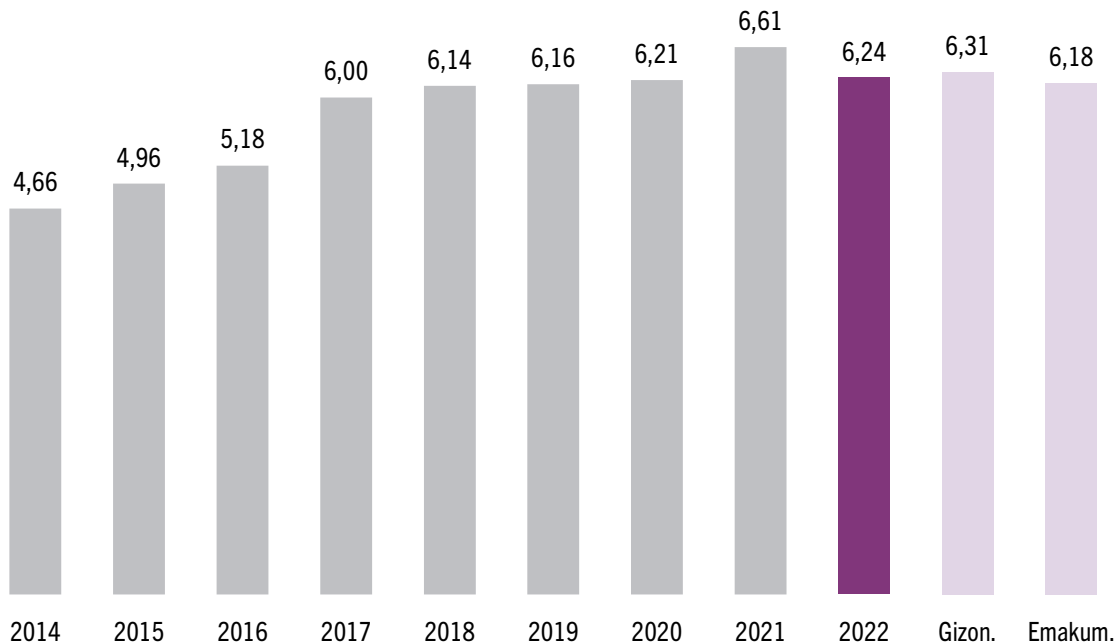
4

Bizikidetza-ereduak eta harremanetarako espazioak

Udalerriko edo auzoko bizikidetzagiroa eta harremanak

Otik (oso txarra) 10era (bikaina) bitarteko puntuazioa

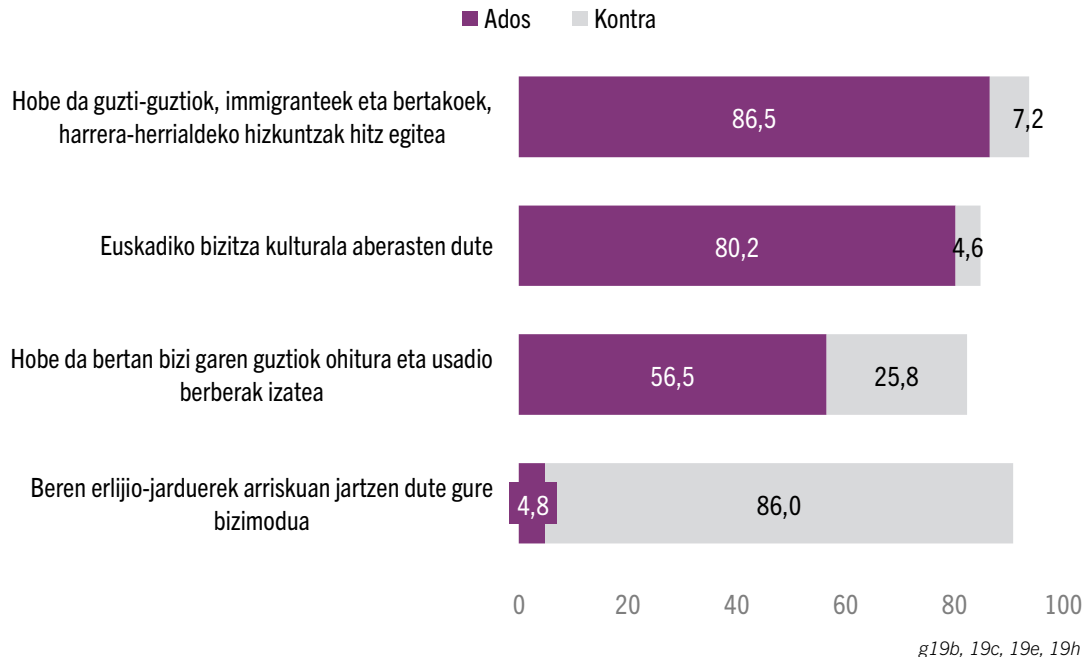

Euskal gizarteak hautemandako bizikidetzagiroa hobetu egin da 2014tik hona, eta batez besteko balorazioa 6,24 puntukoa izan da 2022an. Iazko aldean atzera egin arren, atzeritar jatorriko herritarren eta bertakoaren arteko giroaren pertzepzio subjektiboa gero eta hobea da.

Ez dago desberdintasun estatistiko esanguratsurik gizonen eta emakumeen artean; antzeko iritzia dute.

g7

Bizikidetzaren ereduak. Balorazioa (%)

Inkestari erantzun diotenen % 86,5ek dio euskal gizartearentzat hobe dela guztiok, immigranteek eta bertakoek, harrera-herrialdeko hizkuntzak hitz egitea.

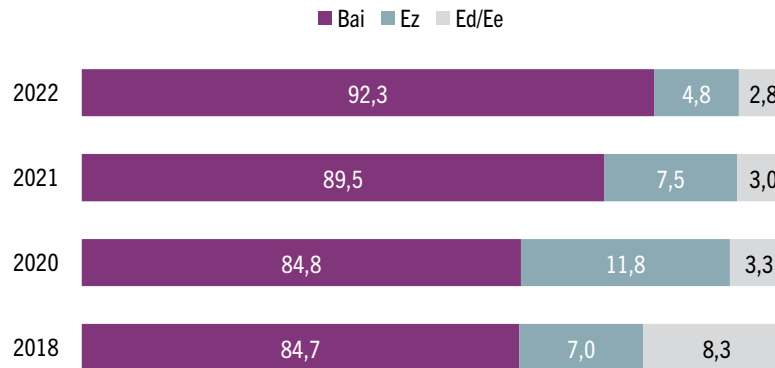
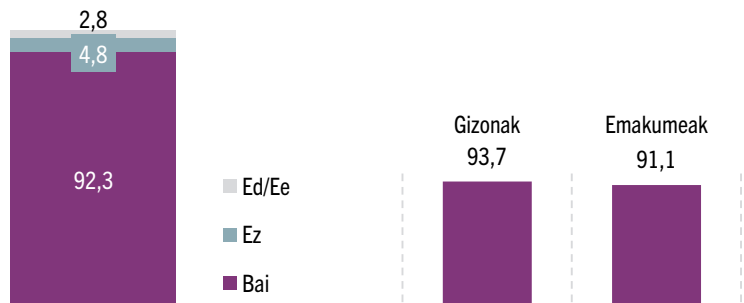
Bestalde, euskal gizartearen % 80,2k uste du beste talde etnikoetako atzerritar jatorriko immigranteek Euskadiko bizitza kulturala aberasten dutela.

Euskal herritarren erdiak baino gehiagok (% 56,5) pentsatzen du hobe dela bertan bizi garen guztiok ohitura eta usadio berberak izatea.

Azkenik, gehiengoak (% 86,0) ez du uste immigranteen erlijio-jarduerek euskal biztanleria arriskuan jartzen dutenik.

Etorkin atzerritarren seme-alabak, hemen, Euskadin jaiotakoak, **euskalduntzat** har daitezkeela uste al duzu? (%)

2022

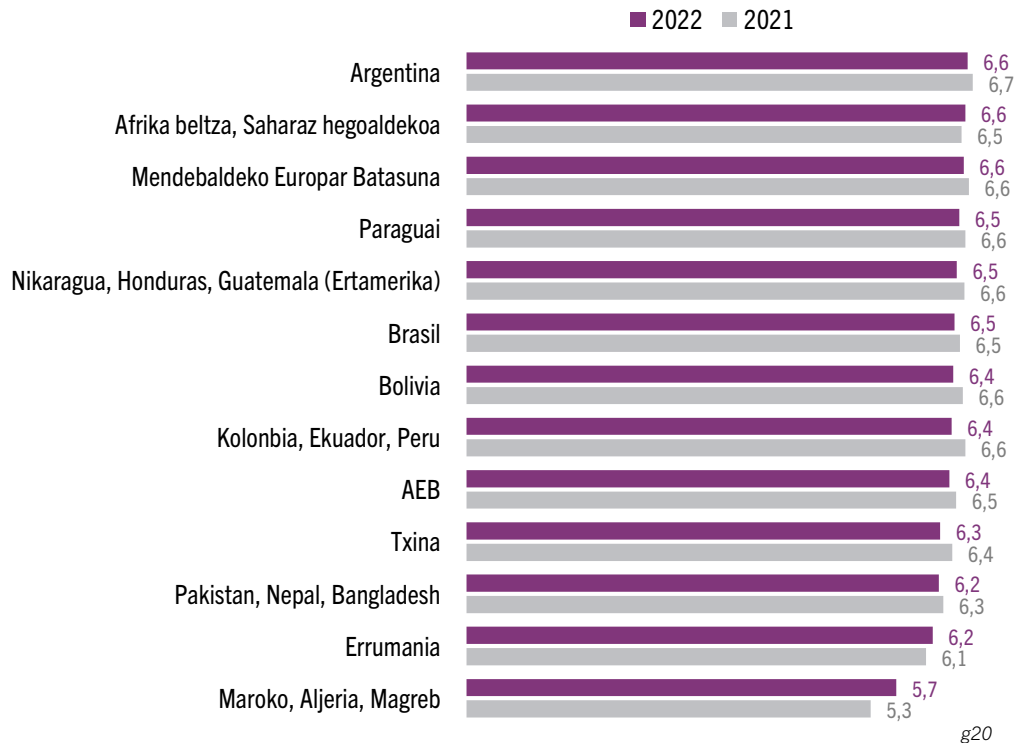
g36

Azken hamarkadetako migrazio-fluxuen ondorio gisa, gero eta gehiago dira Euskadin jaiotako atzerritar jatorriko pertsonen seme-alabak. Hau da, atzerritar jatorriko euskaldunak dira. Haien integrazio-prozesuaz galdeturik, euskal gizarteko gehiengo zabal baten ustez, Euskadin jaiotako atzerritar jatorriko pertsona horiek eskubide osoko euskaldun dira (% 92,3), eta hori uste dutenen kopurua haziz joan da azken urteotan.

Datuetan sakonduz gero, ez da alde esanguratsurik ikusten estatistiketan gizonen eta emakumeen artean; atzerritar jatorriko pertsonen seme-alabei buruz duten pertzepzioa antzekoa da.

Nazionalitate nagusiekiko sinpatia-maila:

Otik (sinpatia eza) 10erako (sinpatia handia) eskala

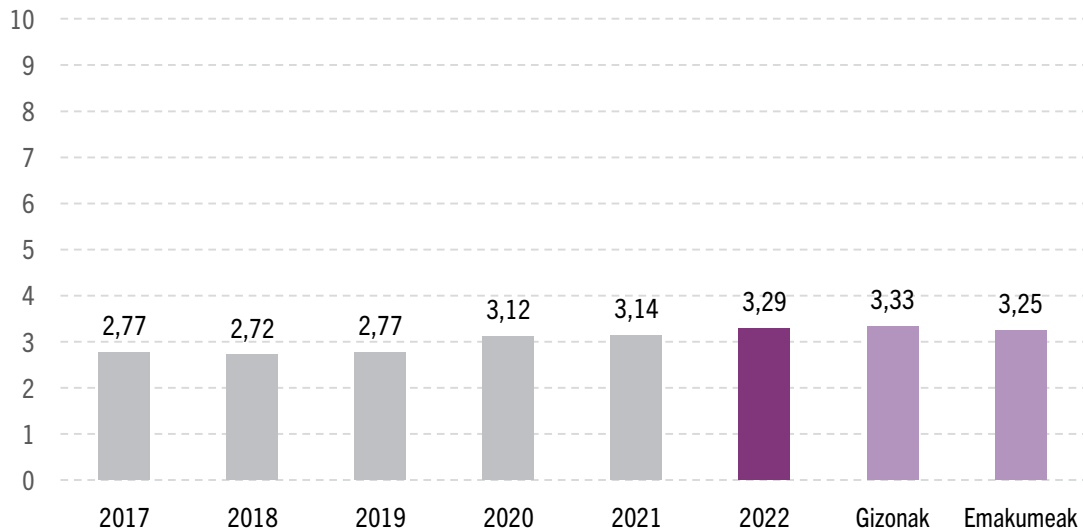

Euskal biztanleek begikotasun-maila handiagoa erakusten dute antzekoenak diren jatorriekiko, kulturalki gertuen daudenekiko. Begikotasun handiagoa dute, antza denez, pertzepzioaren arabera integratuago dauden edo integratzeko gaitasun nahiz interes handiagoa duten kolektiboekiko.

Begikotasun-maila txikiagoa dago errumaniar eta magrebtar jatorriko pertsonenak. Azken kolektibo horrek du, urtetik urtera, begikotasun-maila txikiena. Argi eta garbi, gure gizartetik kulturalki oso urrun dauden jatorriak dira (Maroko, Aljeria, Magreb), unibertso sinboliko oso bestelakoak eta urrunenak dituztenak.

Bilakaerari dagokionez, lehengo jatorri berberak dira oraindik ere begikotasun-maila handiena (Europako, Argentinako eta Saharaz hegoaldeko biztanleak) eta txikiena (Magrebeko biztanleak) dutenak. Alabaina, oro har, aztertutako jatorri guztiekiko begikotasun-mailak bere horretan jarraitu du edo hobetu egin da azken urtean.

Islamarekiko sentimenduari dagokionez, EAeko gizarteak, zure ustez, zer sentimendu erakusten du Otik (erabateko mesfidantza) 10erako (erabateko konfiantza) eskalan?

g27

0 (erabateko mesfidantza) eta 10 (erabateko konfiantza) bitarteko eskala batean, inkesta egin zaienek uste dute euskal gizartearen jarrera islamarekiko erabat mesfidantzazkoa dela: 3,29 puntu eman dizkiote. Iazko aldean, euskal gizarteak islamarekiko duen pertzepzioa hobetu egin da pixka bat (+ 0,15 puntu).

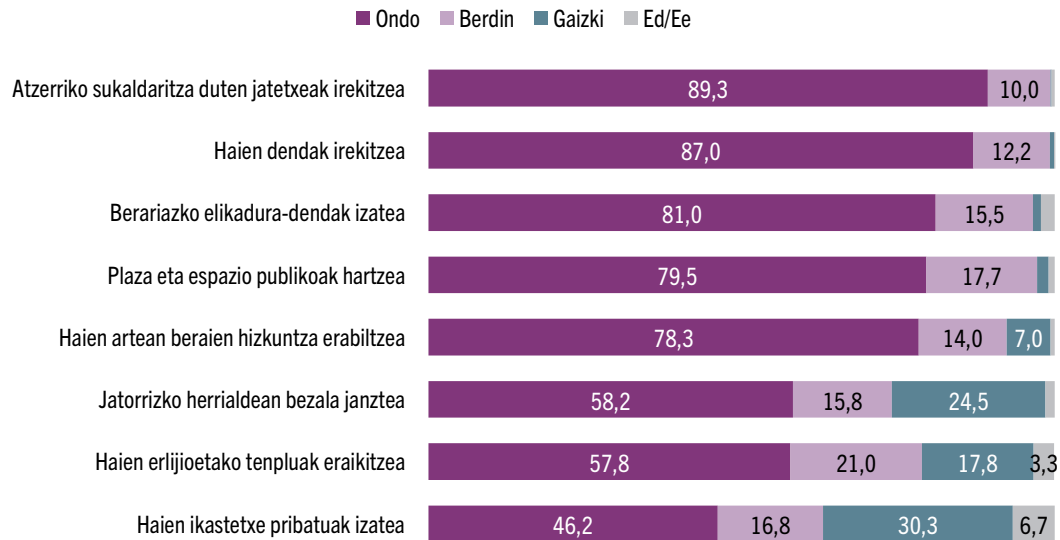
Generoaren arabera alderatuz, islamari buruz ere ez dugu alde nabarmenik ikusi estatistikaren ikuspuntutik.

5

Kultura-ereduak mantentzea

Atzerritar jatorriko biztanleen kultura-ereduen aurreko tolerantzia-maila (%)

g18

Aztertzen badugu zer tolerantzia-maila duen euskal biztanleriak atzerritar jatorriko pertsonak hemen finkatzearen edo kultura-eredu batzuei eustearen ondorioz gertatu ohi diren egoera berriekiko, ikus dezakegu onarpen handiena saltokiak, jatetxeak eta elikadura-establezimenduak irekitzeak duela.

Hori horrela, beste kultura batzuetako jatetxeak edo saltokiak irekitzearekin lotutako aniztasuna oso ondo baloratzen du euskal gizarteak.

Ikus daiteke gehiago hartzen direla kontuan kultura-alderdi exotiko eta azaleneoak, sakonagoak eta funtsezkoagoak direnak baino: beren irakaskuntza-zentroak izatea, beren erlijioetarako tenpluak eraikitzea edo beren jantziekin janzte, adibidez.

Tolerantzia-maila: janzkera-ohiturak (%)

Beste kultura eta erlijio batzuetako pertsonak EAera etortzeak besteko janzkera-ohitura batzuk sortzea eragin du. Ohitura horietako batzuei buruz zer iritzi duzun jakin nahi genuke

Burkinia

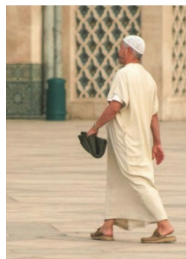
Hijaba

Txadorra

Txilaba

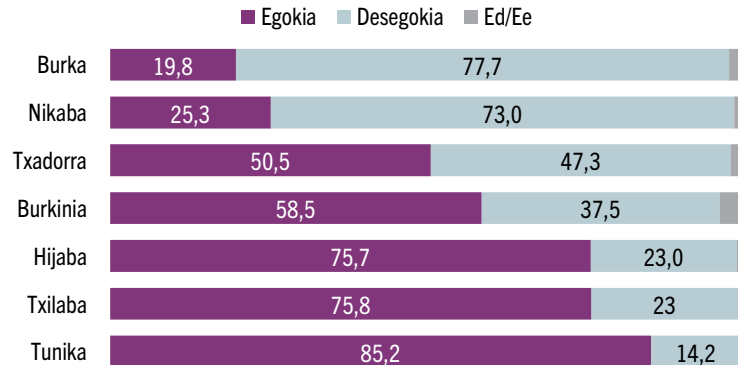
Nikaba

Burka

Tunika

g13

Euskadira beste kultura eta erlijio batzuk etortzeari dagokionez, janzkerari buruz galdeturik, euskal gizartearen gehiengo zabal bati ez zaizkio egokiak iruditzen burka (% 77,7) edo nikaba (% 73,0), hau da, pertsonaren aurpegia ezkututzen duten arropak. Txadorra edo burkinia eramateari dagokionez iritziak banatuta daude, baina herritarren erdiari baino gehiagori egokiak iruditzen zaizkio (% 50,5i eta % 58,5i, hurrenez hurren).

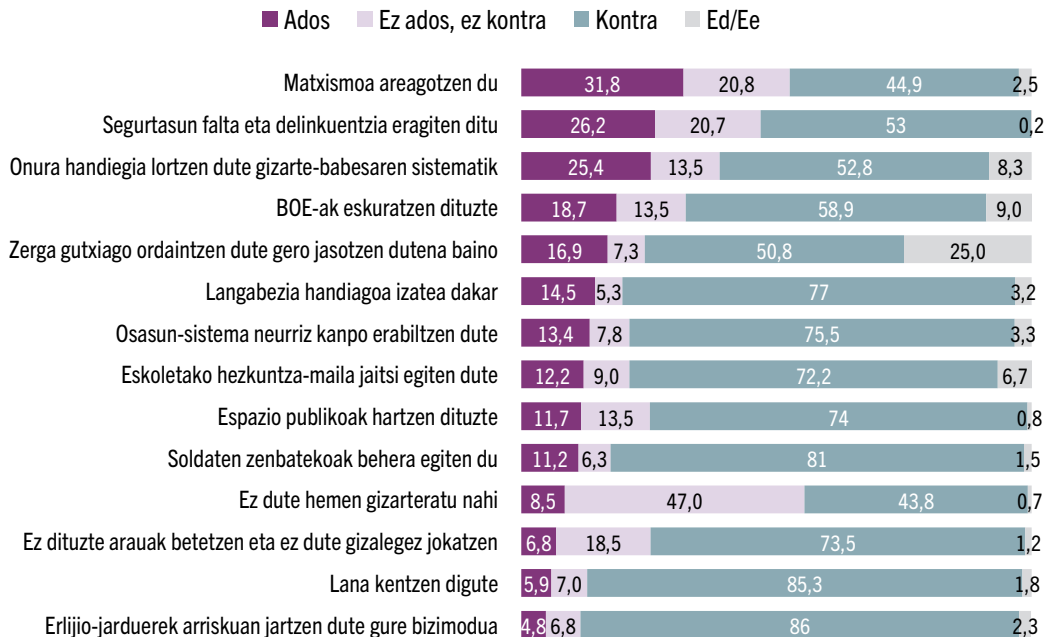
Hijabari, txilabari eta tunikari dagokienez, ez dirudi euskal gizarteak aitzakiak jartzen dizkienik: gehienei arropa egokiak iruditzen zaizkie.

6

Estereotipoak

Estereotipo eta zurrumurru nagusien sailkapena (%)

g6a, 6b, 6g, 6h, 6i, 6j, 6k, 6l, 6m, 19d, 19e, 19f, 19j, 19m

Gizartean zehar dabilzan estereotipo edo zurrumurru nagusiei buruzko iritzia eskaturik, “matxismoa areagotzen du” eta “segurtasun falta eta delinkuentzia eragiten ditu” dira sustraituenak.

Aitzitik, honako hauek dira gutxien sustraituak: “ez dituzte arauak betetzen eta ez dute gizalegez jokatzeko”, “lanak kentzen digute” eta “beraien erlijio-jarduerek arriskuan jartzen dute gure bizimodua”.

7

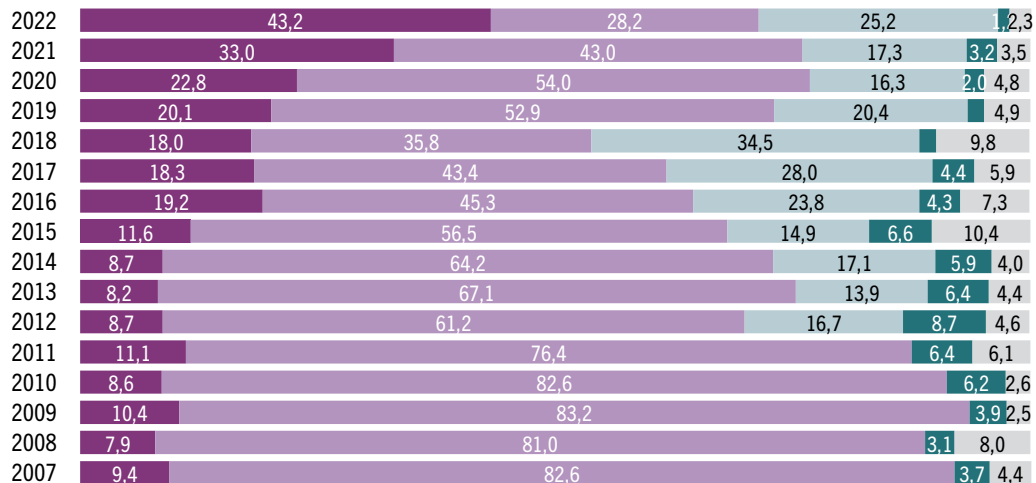

Immigrazio-politika

- a. Sartzea, bizitzen geratzea eta kanporatzea
- b. Erregularizatu gabeko immigranteekiko politika
- c. Babesa edo asiloa eskatzen duten pertsonetikiko politika
- d. Bakarrik dauden adingabe atzerritarrekiko politika

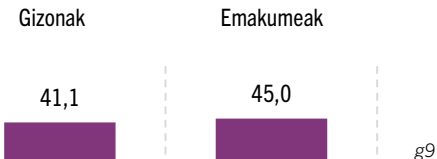
A) SARTZEA, BIZITZEN GERATZEA ETA KANPORATZEA

Immigrazio-politika euskal herritarren arabera (%) (*)

- Inolako lege-trabarik gabe sartzen uztea
- Lan-kontratua dutenei bakarrik sartzen uztea
- Legezko beste baldintza batzuk betetzen dituztenei sartzen uztea: familia berriz biltzea, ikasleak, errefuxiatuak...
- Erabat debekatzea etorkin atzerritarrek sartzea
- Ed/Ee

(*) 2007.-2011. urteetako Barometroetan: inolako lege-trabarik gabe sartzen uztea; lan-kontratua dutenei bakarrik sartzen uztea; erabat debekatzea etorkin atzerritarrek sartzea

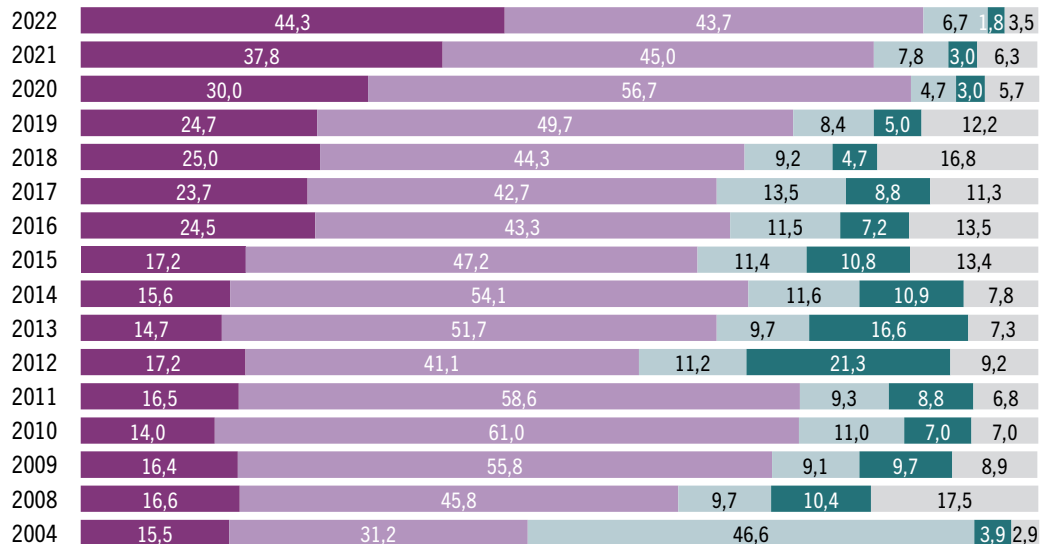
Euskal herritarren % 43,2k uste du ez dela inolako lege-oztoporik jarri behar etorkinen sarrera eragozteko. % 53,4k sarrera baimenduko luke, baina baldintza hauekin: laneko kontratu bat izatea (% 28,2) edo bestelako legezko betekizun batzuk betetzea (% 25,2). Bestalde, biztanleriaren % 1,2k erabat debekatuko lukete immigranteen sarrera.

lazko aldean, ugaritu egin da libre sartzen uztearen alde dauden pertsonen ehunekoa. Hala, bi urtean ia bikoiztu egin da inongo oztopo legalik gabe sartzearen alde daudenen ehunekoa. Zifra horietan eragina izan dute, agian, Errusiaren inbasioak, ukrainarren ihesak eta europarren elkartasunak.

Generoaren arabera, emaitzek adierazten dute ez dagoela alde esanguratsurik estatistikaren ikuspuntutik; hortaz, baieztatu dezakegu ez dagoela alderik gizonen eta emakumeen artean migrazio-politikak baloratzean.

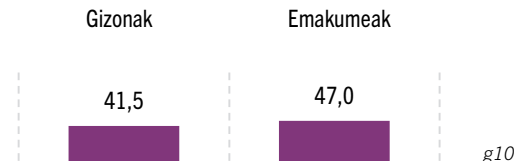
B) ERREGULARIZATU GABEKO IMMIGRANTEEKIKO POLITIKA

Zure ustez, zer egin beharko luke Gobernuak erregularizatu gabeko immigranteekin? (%)

■ Guztiak erregularizatu, "paperak" eman
 ■ Bitartekoak beren herrialdera itzultzeko
 ■ Ed/Ee

■ Lana daudenak bakarrik erregularizatu
 ■ Guztiak kanpora bidali

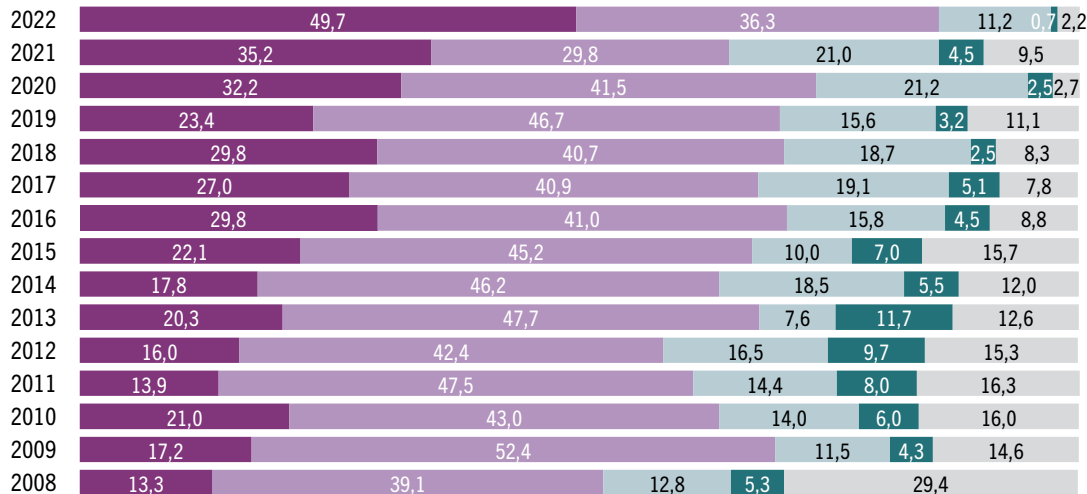
Biztanleriaren iritzia neurtzen hasi ginenetik lehenengo aldiz, euskal gizartearen ustez (% 44,3) erregularizatu egin beharko lirateke (bizileku-baimenak eman) egoera irregularran dauden immigrante guztiak, lana eduki nahiz ez eduki. Hala, badirudi gero eta gehiago onartzen dela soluzio bat ematea administrazio-egoera irregularran dauden pertsonen.

Herritarren % 43,7k lan-kontratu bat edukitzearekin lotzen dute erregularizazioa, eta % 6,7ren ustez beraien jatorriko herrialdera itzultzeko modua eman beharko litzaieke.

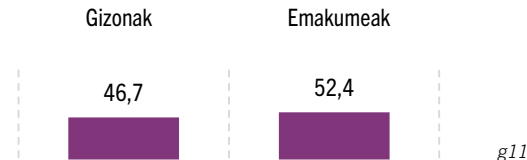
Estatistikaren ikuspegitik, ez dago alde esanguratsurik gizonen eta emakumeen artean; antzeko iritzia dute immigranteen administrazio-egoerari buruz.

C) BABESA EDO ASILOA ESKATZEN DUTEN PERTSONEKIKO POLITIKA

Eta babesera edo asiloa eskatzen duten pertsonekin, zure ustez, zer egitea izango litzateke egokiena?

- Mugarik gabe hartu
- Hartu, ihesi dabiltzala egiaztatzen bada
- Hartu, baina urtean kopuru jakin bat baino ez
- Ez hartu, inola ere
- Ed/Ee

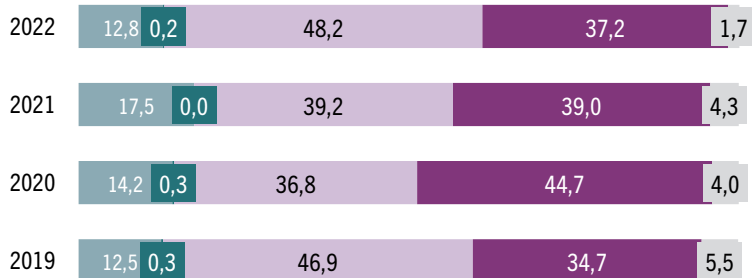
Errefuxiatuak hartzearen aldeko jarrerak indartu egin dira hirugarren urtez segidan, eta herritarren erdia dira (% 49,7), serie osoko daturik altuena. Berrito ere, Errusiak Ukrainan eragindako gerra egon daiteke jarrera-aldaketa horien atzean.

% 47,5en ustez, baldintzekin hartu behar dira: ihesi dabiltzala egiaztatuz (% 36,3) edo kuotak banatuz (% 11,2).

Inkestatuei pertsonen babesari eta asiloari buruz galdetzean, ez da alde estatistiko esanguratsurik ikusi generoari erreparatuta.

D) BAKARRIK DAUDEN ADINGABE ATZERRITARREKIKO POLITIKA

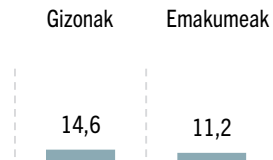
Ziur asko, badakizu batzuetan iristen direla Euskadira **adingabe atzerritarrek**, pertsona heldu batek lagundu gabe; hau da, tutore edo arduradunik gabe. **Zure ustez, zer jarrera izan beharko lukete euskal administrazioek kasu horietan? (%)**

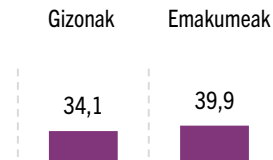
- Haien sorlekura itzultzea
- Ez artatu
- Artatu, kupo bat bete arte, eta gainerakoak autonomia-erkidegoen artean banatu
- Lagundu gabeko adingabe atzerritarrek tutoretzapeko etxebizitzetan edo egoitzetan hartzea
- Ed/Ede

g12

Haien sorlekura itzultzea

Tutoretzapeko etxebizitzetan edo egoitzetan hartzea

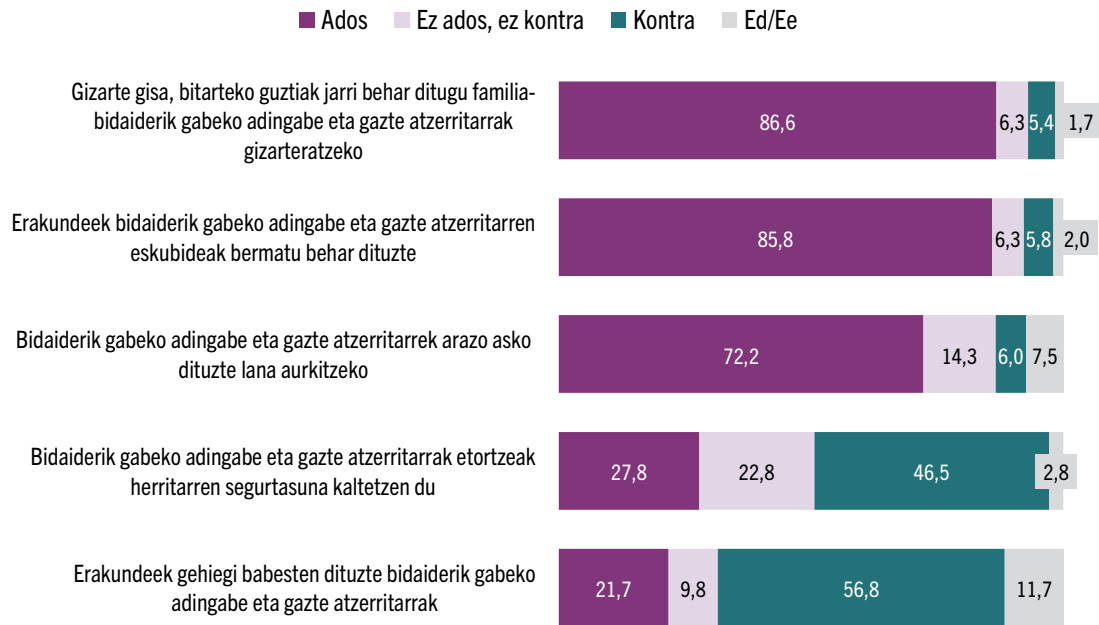

Euskal herritar gehienek iritziz, euskal administrazioek artatu egin behar dituzte senide heldu batek lagundu gabeko etorkin adingabeak, baina ñabardura garrantzitsu hauek eginez: % 48,2ren ustez kupo bat bete arte artatu behar dira, eta % 37,2 dira tutoretzapeko etxebizitzetan edo egoitzetan hartzearen alde daudenak.

Aurreko urteetako datuekin alderatuz, bigarren urtez segidan ugaritu dira kuotetan oinarritutako laguntza bat eskaintzearen alde dauden pertsonak, eta gutxitu egin dira tutoretzapeko etxebizitzak eskaintzearen alde daudenak.

Generoari erreparatuta, alde txiki batzuk dauden arren erantzunetan, ez dira esanguratsuak estatistikaren ikuspuntutik, eta esan dezakegu gizonak eta emakumeak antzeko iritzia dutela.

Senide heldu batek lagundu gabeko adingabe eta gazte atzeritarrei buruzko pertzepzioak (%)

g38a, 38b, 38c, 38d, 38e, 38f

Senide heldu batek lagundu gabeko atzeritar adingabe horien egoeran sakonduz, gizartearen ustez (% 72,2), besteek baino askoz arazo gehiago dituzte lana aurkitzeko.

Testuinguru horretan, gizartearen gehiengoaren ustez, erakundeek ahalegina egin behar dute pertsona horiek gizarteratzeko (% 86,6), edo beren eskubideak bermatzeko (% 85,8). Hala, herritarrek ez dute uste erakundeek gehiegi babesten dutenik kolektibo hori (% 21,7), eta behar duten laguntza eskaintzen zaiela uste dute.

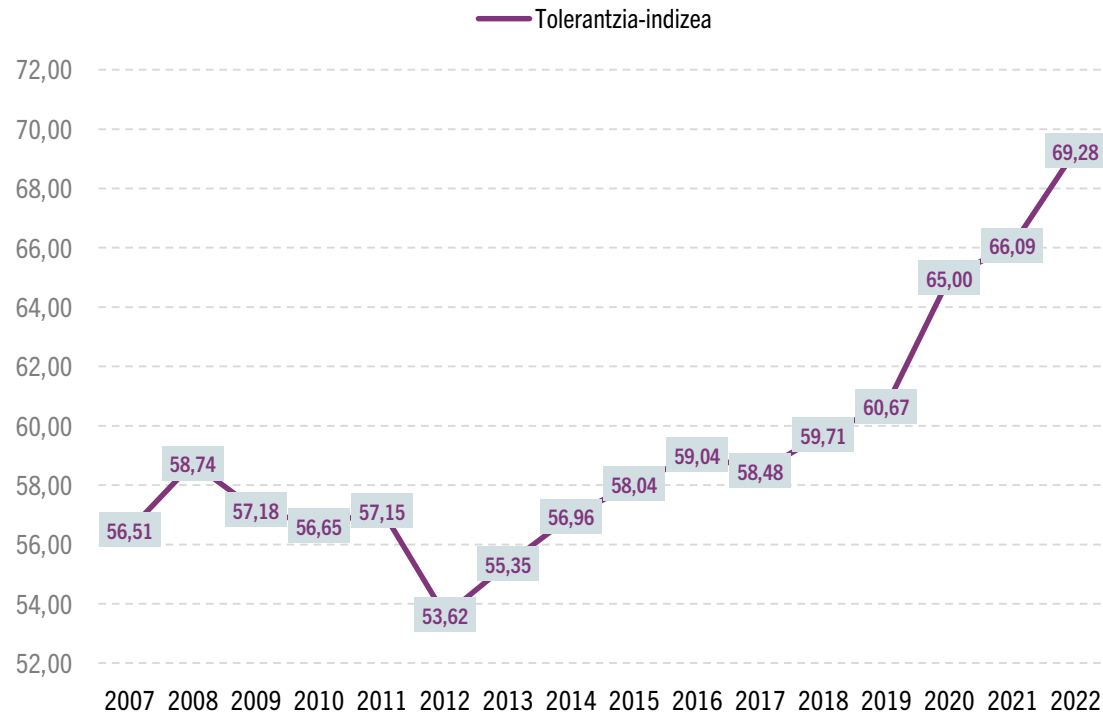
Segurtasun faltari eta delinkuentziari dagokionez, herritarren laurdenak bakarrik uste du (% 27,8) pertsona horiek etortzeak eragin txarra izango duenik bizikidetzan.

8

Tolerantzia-indizea

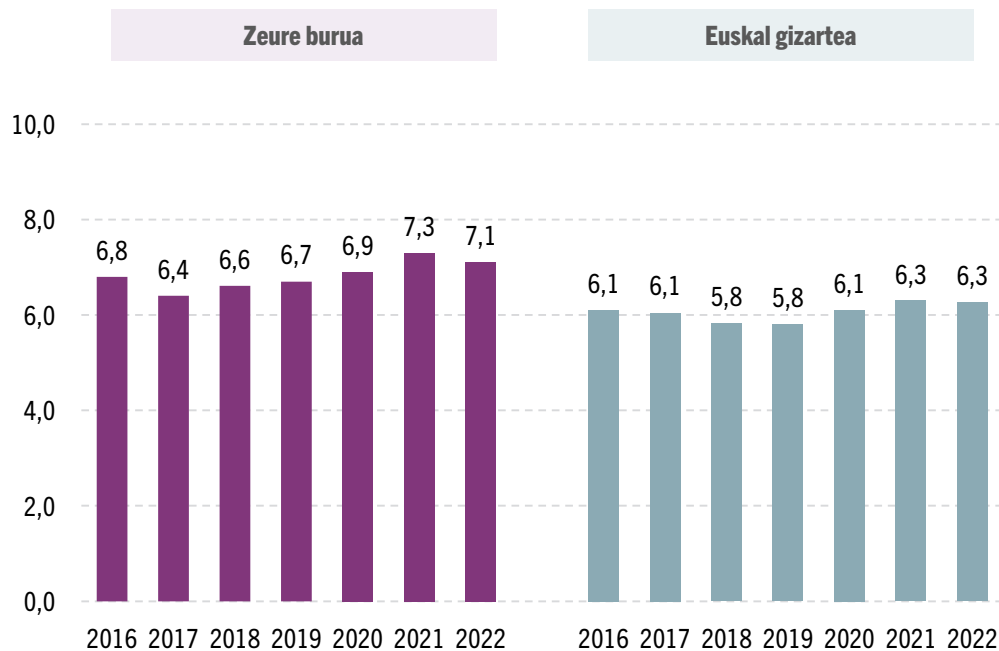
Tolerantzia-indizearen bilakaera

Azken urte hauetan tolerantzia-indizean lortutako emaitzak oso baldintzatuta eta lotuta egon dira dinamika makroekonomikoekin. Hala, hedapen ekonomikoko garaietan puntuazioak altuagoak izan ohi dira, eta krisi-garaiei konfiantza-galera eta atzerritar jatorriko pertsonetako tolerantzia txikiagoa lotzen zaizkie. Lotura hori immigrazioaren eta kultura-aniztasunaren hasierako faseetan dauden gizarteetan gertatzen da, hala nola euskal kasuan.

Dena dela, COVID-19aren krisiak, erregaien krisiak eta Ukrainako inbasioaren ondorioek lotura hori apurtzen duen egoera berri bat sortu dute: azken hiru urteotan krisialdian gauden arren, tolerantzia ez da apaldu. Aitzitik, krisialdien aurrean denok bat egin beharrak eta elkartasunak garrantzi handiagoa du krisialdiek sortzen duten zalantza baino. Nolanahi ere, euskal gizarteak jatorriz atzerritar diren pertsonekin duen jarrera hobek ez die berdin eragiten jatorri gutzietei.

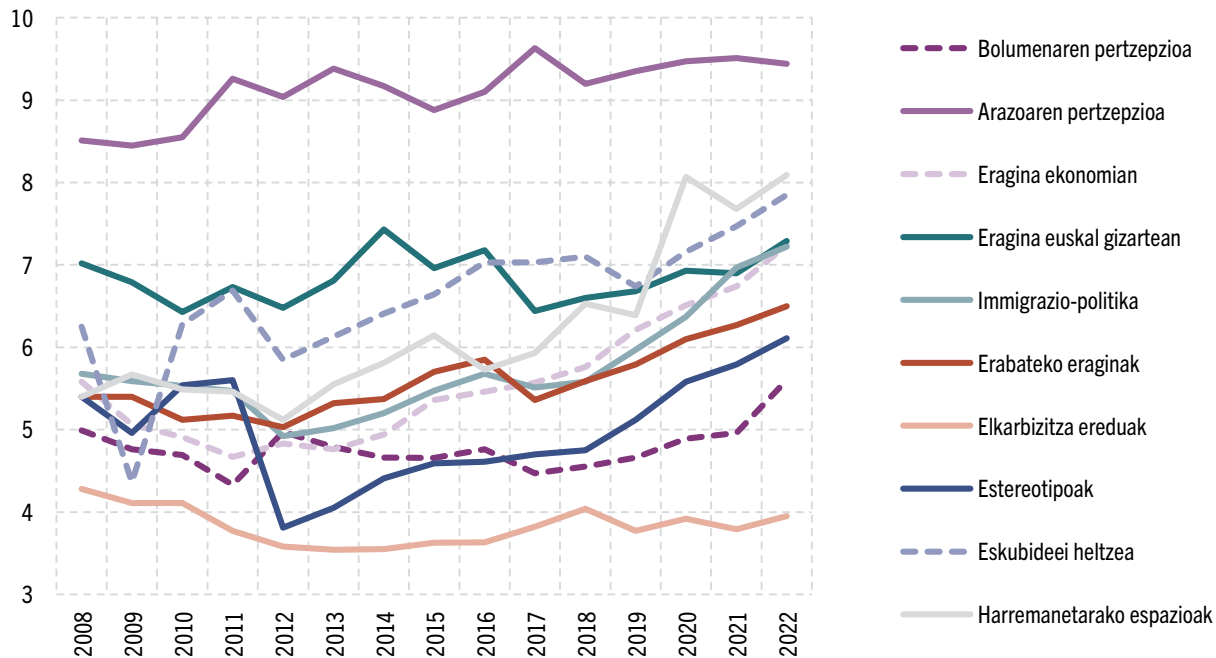
Euskal herritarren tolerantzia-mailaren pertzepzioa (Otik 10era)

Galdetutako pertsonak beren buruaz eta euskal gizarteaz egiten duten ebaluazioari dagokionez, bi puntuazioak, goikoa zein behekoa, 2022ko Tolerantzia Indizetik hurbil daude. Nolanahi ere, badirudi euskal gizarteak nahiko pertzepzio egonkorra duela bere jarrera eta iritziei buruz.

Ikerketa psikosozialeko eskuliburuetan jasotzen denaren aurka –pertsonek beren buruarekiko duten joera kognitiboa aipatzen dute, batez ere gai arantzatsuetan, hala nola xenofobian edo atzerritarrekiko tolerantzian–, euskal biztanleek errealtatearen azterketa nahiko doia egiten dute; izan ere, haien balorazio subjektiboa nahiko bat dator indizearen bidez egindako balorazioarekin.

Puntuazioen bilakaera hamar arloetan, 2008-2022

Oro har, 2022ren aldean, aztertutako ia arlo guztietan egon diren hobekuntza txikien ondorioz, indize orokorra hobetu egin da pixka bat.

Euskal gizarteak esparru bakar batean izan du atzerakada oso xume bat: arazoaz duen pertzepzioan. Baina desberdintasunak hutsaren hurrengoak dira 2021en aldean, eta arlo guztietan agertzen diren aurrerapen txikiek pentsarazten digutenez, euskal erakundeek, hirugarren sektoreak eta, oro har, eragile sozialek atzeritar jatorriko pertsonetikiko egiten ari diren sentsibilizatzeko, ezagutzeko eta errespetatzeko lana fruituak ematen ari da.

Tolerantzia-indizearekin lotutako aldagaiak, 2022

TOLERANTZIA-ATALASE

TXIKIENA

DUTEN PERTSONEN PROFILA

	Aldagaia	Esang.
30 urte eta gehiago	Adina	.000
Hiriburuak	Habitata	.000
Lehen mailako ikasketak	Ikasketak	.000
Katoliko ez praktikanteak	Erljioa	.000
Erdaldunak	Hizkuntza	.000
Nazionalista espainiarrak	Abertzaletasuna	.000
Batez ere espainiar sentitzen direnak	Identitate-sentimendua	.001
Eskuina edo zentro-eskuina	Ideologia	.000
Hilean 1.000 € gehienez	Diru-sarrerak	.044
Gustura ez daudenak eta axolagabeak	Egoera ekonomikoa	.000
Etxeko lanetan aritutakoak eta langabetuak	Langabidea	.001
Estatus baxua edo ertaina	Estatua	.000
Ezkorrek eta axolagabeak	Baikortasuna	.000
Aurreikuspen txarrak edo normalak	Etorkizuna	.000
Inolako hertu-emanik ez	Aisialdiko interakzioa	.000

TOLERANTZIA-ATALASE

HANDIENA

DUTEN PERTSONEN PROFILA

18-29 urte		
20-150.000 pertsonako udalerrriak		
Unibertsitate-ikasketak		
Agnostikoak, ateoak eta katoliko praktikanteak		
Euskaldunak		
Euskal nazionalistak eta ez-nazionalistak		
Batez ere euskaldun edo euskaldun-espainiar		
Ezkerra edo zentro-ekzerra		
Hilean 1.800 € edo gehiago		
Bere egoerarekin gustura daudenak		
Ikasleak		
Estatus altua		
Baikorrak		
Aurreikuspen onak		
Hartu-eman handia edo nolabaitekoa		

Urteotan ohikoa denez, aldagai soziodemografiko, politiko-ideologiko, ekonomiko edo psikosozial gehienek jarrerak baztertzen dituzte aldagai biko harreman batean. Edonola ere, atzeritarrekiko tolerantzia handiagoa edo txikiagoa izatearen atzean dauden faktoreek zerikusi handiagoa dute banakako aldeekin kategorizazio sozialetik lotutakoekin baino.

2022an, aldagai biko harreman batean ezin dira bereizi aldagai hauek: sexua, lurraldea, arlo publikoko harremanen intentsitatea, atzeritar jatorriko pertsonetikiko harreman pribatuen intentsitatea, bizi diren auzo mota atzeritar jatorriko pertsonen presentziari begira, eta COVID-19aren eragina.

9

Ondorioak

2022ko Barometroa ere testuinguru berezi batean egin da: 2020 eta 2021eko Barometroei COVID-19aren osasun-pandemiak eragin zien, eta 2022koa ukrainarren errefuxiatu-krisiaren erdian egin da. Gure ustez, euskal gizarteak ukrainarren etorreraren aurrean izandako erantzun positiboa loturik doa atzerritar jatorriko pertsonenganako jarrera hobearekin.

Eta hori horrela da familia asko egoera ekonomiko zaila jasaten ari diren arren, batik bat estratifikazio sozialaren beheko aldean daudenak, Errusiak piztu duen gerraren ondorioz inflazioa kontrolik gabe dagoela eta energia inoiz ezagutu gabeko preziotan.

Horrez gain, ondorio hauek nabarmendu ditzakegu:

1. Euskal gizarteak arazo larriak ditu, batik bat ekonomiaren arlokoak, eta immigrazioa ez dago horien artean: inoiz ez da problematizat hartu eta orain 2002an ere ez.
2. Euskal gizarteak atzeritar jatorriko pertsonengana duen tolerantzia-maila, haiekiko jarrerak eta iritziak laburbiltzen dituena, berriro hobetu da 2022an, Errusiak Ukraina inbaditu izanaren eta ukrainarrak asilo eta babes bila etorri izanaren eraginez, zalantzarik gabe. 69,28 puntu horiek elkartasuna eta enpatia erakusten dute ukrainarrekiko zehazki, eta atzeritar jatorriko pertsonetikiko oro har.
3. Euskal gizartearen kezkarik larrienak gure ongizatearentzako mehatxuak dira oraindik ere, eta horiek aurreiritzien edo “zurrumurruek” bidez adierazten dira. Hala eta guztiz ere, euskal gizarteak baztertu egiten du bertakoentzat bakarrik den babes sozialeko sistema bat. Hezkuntza publikoa nahiz osasuna pertsona guztientzako eskubide unibertsalak direla pentsatzen du.
4. Jarrera positiboa dago atzerriko immigrazioarekiko estereotipo faltsu eta negatiboen aurrean: oro har, gero eta babes gutxiago dute gizartearen imajinarioan.
5. 2022ko Barometroan oraindik ere agertzen da atzeritar jatorriko kolektibo batzuen estigmatizazioa, batez ere Maroko, Aljeria edo oro har Magrebeko etorkinengana, eta begikotasun gutxiago jasotzen dute eguneroko elkarbizitzan. Islamarekiko iritzia ere ez da ona.
6. Euskal gizarteak gero eta gehiago ohartzen da immigrazioa egiturazko prozesu sozial bat dela, dinamika globalago baten baitan. Badirudi gero eta onartuago dagoela EAEn bizi garen pertsona guztiok, era batean edo bestean, gure ongizatearen alde egin dezakegula, bai eta tresnak ezartzen lagundu dezakegula ere, denok benetan parte hartu ahal izan dezagun gure eskubideak eta betebeharrak finkatzen dituen zuzenbidezko estatuan.

ikus
pegi

Immigrazioaren
Euskal Behatokia
Observatorio Vasco
de Inmigración